

TRGOVSKA

Licejska knjižnica

Ljubljana

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 14. marca 1925.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 31.

Pristojbina od obresti hranilnih vlog.

Kakor znano je, plačevati od obresti hranilnih vlog v smislu zakona o osebnih davkih rentnino, ki se pobira potom odbitka od obresti. Hranilnice, banke in posojilnice so jo prevzele večinoma kar na svoj račun ter jo plačujejo, ne da bi jo odbile vložnikom od obresti. Izza 1. aprila 1924 je ta davek omejen tako samo na obresti, ki znašajo celoletno več kot 5000 Din.

V mislih pa nimamo rentnine, temveč 4% pristojbino v smislu § 7. zakona z dne 29. februarja 1864, drž. zak. št. 20.

To pristojbino je plačevati za pravne listine pri izvrševanju raznim zavodom podeljene pravice, da smejo denar na tekoči račun, to je v koristonosno uporabo proti temu prevzemati, da se denar vrne na zahtevanje precej ali pa po preteku odpovednega roka proti listini, izdani od zavoda.

Bivše finančno ministrstvo na Dunaju je z odlokom z dne 5. aprila 1893 št. 3105 odločilo, da je plačevati to pristojbino od obresti tekočega računa samo takrat, če se izdajo vlagatelju denarja blagajniški listi, vložne knjižice itd., torej ne tudi od obresti navadnih trgovskih tekočih računov, kjer se podobne listine sploh nikdar ne izdajajo.

Upravno sodišče na Dunaju je z razsodbo z dne 1. junija 1898 št. 11.776 v sporni zadevi Dunajskega Bankvereina razsodilo, da njegovih kontnih knjižic ni smatrati kot takih listin, ki jih omenja § 7. navedenega zakona, ker posest teh kontnih knjižic prinesitelju še ni daljal pravice, da bi bil mogel dvigniti določen znesek, temveč so bile te knjižice le neke vrste evidenčnih knjižic, medtem ko zahteva zakon, da se vrača vložni denar le proti listini, izdani od zavoda, tako da tu ne gre samo za kakšno dokazilno listino, temveč za listino, ki imajo značaj vrednostnih listin.

Z razsodbo z dne 25. novembra 1915 Budw. št. 10.956 je isto sodišče razsodilo, da je smatrati pri bankah vložne knjižice kot listine, ki so tej pristojbini podvržene. Z razsodbo z dne 25. januarja 1917, Budwinski št. 11.404, se je upravno sodišče postavilo še enkrat na isto stališče kakor leta 1898 ter je potrebo takih listin še bolj poudarjalo.

S tem je zadeva popolnoma razjasnjena, in sicer v tem smislu:

1. Od obresti tekočih računov je plačevati to pristojbino za listine, ki se izdajo le tedaj, če se vrne denar proti listini, ki jo je napravil zavod pri prejemu vloge. Pri onih tekočih računov, kjer se take listine ne izdajajo, torej pri navadnih bančnih tekočih računih, te pristojbine torej ni plačevati.

2. Da je smatrati vložne knjižice glede vlog na tekoči račun ali pa glede hranilnih vlog kot take listine, in da je tu plačati to pristojbino.

Hranilnice so bile glede svojih vložnih knjižic že po dekretu bivše dunajske dvorne pisarne z dne 3. septembra 1841, zbirka pol. zak. št. 106 od pristojbin oproščene ter jim je finančno ministrstvo z odlokom z dne 6. oktobra 1864 št. 47.140 prostost še nadalje priznalo. Z zakonom z dne 11. februarja 1897, drž. zak. št. 57 se je priznala prostost tudi za vložne knjižice pridobitnih in gospodarskih zadrug.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov, na pr. vložne knjižice banč-

nih zavodov pa po tem takem niso proste te pristojbine.

Pristojbina je bila določena prvotno z 2% v gotovini in izplačanih ali pa v dobro vpisanih obrestih ter se je plačevala polletno neposredno pri pristojnem davčnem uradu.

S cesarsko naredbo z dne 28. avgusta 1916, drž. zak. št. 281, se je povišala ta pristojbina na 4% ter je ostala v tej izmeri tudi še ob preobratu.

S 6. aprilom 1920 je stopil v veljavo pa deloma že srbski zakon o taksami z dne 31. marca 1911. S 1. septembrom 1921 so stopile v veljavo nadaljnje določbe tega zakona in s 15. novembrom 1923 zopet nadaljnje, tako, da velja pri nas sedaj le še malo določb prejšnjega avstrijskega pristojbinskega zakona.

Vprašanje je torej, ali veljajo določbe glede te 4% pristojbine, kar se tiče hranilnih vložnih knjižic še vedno. To vprašanje je sedaj tembolj akutno, ker je prostost obresti hranilnih vlog glede rentnine do 5000 Din samo temporerna. Novi zakon o neposrednih davkih jo misli namreč zopet ukiniti in davek sam na 10% povišati, tako bi bilo plačevati dvakrat toliko, kakor pred oprostitvijo. Ako smo prav informirani, finančna oblastva to pristojbino tudi ravno sedaj zopet zahtevajo od posameznih zavodov.

Ta zahtevek se nam ne vidi upravičen.

S § 7. zakona z dne 29. februarja 1864, drž. zak. št. 20 je plačevati to pristojbino izrečno za pravne listine, ki se izdajo pri prevzemu denarja na tekoči račun, to je v koristonosno uporabo. Kot tako pravno listino je smatrati blagajniški list, vložno knjižico itd., drugih listin tu sploh ni. Zakon z dne 11. februarja 1897, drž. zak. št. 57, navaja pri pridobitnih in gospodarskih zadrugah izrečno vložne knjižice kot predmet te pristojbine ter jih izjemoma oprošča.

Odgovoriti je torej sedaj, če nima srbski zakon o taksami, kolikor je v veljavi že tudi za Slovenijo, sam kakšne določbe tudi glede hranil. knjižic.

Ima je in sicer v tar. postavki 284, kjer določa izrečno:

Za knjižico, ki se izda vlagatelju glede hranilnih vlog, taksa Din 0.50.

Ta tarifna postavka velja za vso kraljevino izza 15. novembra 1923; s tem dnem pa prestanejo veljati po členu 9. zakona z dne 25. oktobra 1923, Uradni list št. 113 ex 1923 vse odredbe drugih zakonov, ki tej določbi nasprotujejo, torej tudi vse določbe zakona z dne 29. februarja 1864, drž. zak. št. 20, kolikor se tičejo te pristojbine hranilnih vlog. Namesto 4% ne pristojbine je plačevati izza 15. novembra 1923 samo stalno pristojbino Din 0.50, in sicer s kolki, ki jih je prilepiti in prepisati na vložni knjižici sami.

V slučaju, da bi se finančna oblastva ne zadovoljila s primerno utemeljeno zavrnitvijo njihovega zahtevka in bi to pristojbino kljub temu terjala, jo je seve plačati, obenem pa je zahtevati povrnitev, ker je pobrana brez zakonite podlage. Eventualno je napraviti potem tudi priziv na upravno sodišče v Celju, če bo pritožbo rešilo finančno okrajno ravnateljstvo, odnočno na državni svet v Beogradu, če bo rešila pritožbo generalna direkcija posrednih poreza v Beogradu.

Gospodarski položaj Rusije.

Dasi ima Rusija skoraj vse za uspešen razvoj močne industrije potrebne snovine, kakor premog, železo, petrolej, se nabaja vendar ruska industrija komaj v povojih, kajti podzemski zakladi leže še deloma neizkopani, kar se pa koplje, se vrši po sistemu slabega gospodarstva: hitro in poceni. Radi tega se opuščajo še bogati rovi ali vrelci, če je le treba preveč žrtvovati za njih vzdrževanje.

Med naravnimi zakladi stoji les na prvem mestu, lesna industrija je bila že pred vojno zelo razvita. Pomanjkanje prometnih sredstev je pa povzročilo, da se tudi ta industrija ni tako razvijala, kakor bi se mogla. Na mlado razvijajočo se rusko industrijo je uplivala svetovna vojna uničujoče. S pomočjo zapadnih zaveznikov je še nekako šlo, tudi so bile zaloge, vojaške in zasebne precej bogate, tako da se ni do leta 1917 pomanjkanja dosti občutilo. V začetku leta 1917 je pa bila Rusija že gospodarsko izčrpana in država je drvela z naglimi koraki v prepad. To, kar je Avstro-ogrski dozorlo leto pozneje, je Rusija doživela prej zbog slabše organizacije in velikih korupcijskih afer, ki so bile tam med najodličnejšimi faktorji na dnevnem redu. Nastop boljševizma in meščanske vojne sta uničila še one majhne zaloge, ki so še ostale in nenormalne razmere in negotovost odgnale tudi mušika proč od dela na polju, nastala je lakota.

Ko so boljševiki premagali vse nasprotnike in je bila vzpostavljena diktatura, so pričeli s praktičnim izvajanjem komunističnih načel. Smerica tedanje gospodarske politike je bila: razlastitev in ukinitve zasebne lastnine. Država prevzame ureditev proizvodnje in konsuma, gospodarsko socialno vprašanje se da na ta način takoj rešiti.

Toda ta gospodarska politika je pokazala tako katastrofalne posledice, da je Lenin spoznal veliko zmoto in v letu 1921 je prišla »nep« (nova ekonomičeska politika). Državne tvornice so se združile v truste. Tvornice so ostale še vedno državna lastnina, toda gospodarstvo se je vodilo po kapitalističnih načelih. Otvorile so se zopet banke, nanovo so se ustanovile borze itd., vse to v podporo industrije in trgovine. Rusija je začela ponujati inozemskim kapitalistom

koncesije. Proti tem smernicam je vstala močna opozicija, ki ji je načeloval Trocki. Novi korak boljševiške večine so mnogi komunisti smatrali za konec komunizma. Toda vladna večina je premagala to opozicijo in Trocki je romal na Kavkaz v prognanstvo.

Inozemski kapitali so se obotaljali sprejeti ruske ponudbe. V Rusiji so vladale še negotove razmere, dalje je mnenje zapadlih merodajnih krogov smatralo boljševiško vladno še vedno za nestalno, skratka Rusija ni dobila denarja iz inozemstva. To je bil od ene strani sicer hud udarec za zastopnike nove gospodarske politike, vendar je to rodilo dobre sadove. Z letom 1924 se začne nova tretja razvojna doba zadrugištva. Boj proti kapitalu se ima izvajati na zadrugiški podlagi. Tudi tu so se pokazale velike težave. Trusti so prešli ukaz, da morajo dati zadrugam in konsumom blago na upanje, v inozemstvo pa se mora prodajati samo proti gotovemu plačilu. Ker niso mogle zadruge izpolniti vedno svojih obveznosti, so trusti začeli pešati, prišli so v finančne težkoče. Posledica je bila zatvoritev podjetij in nezaposlenost. Podpore nezaposlenim so dosegle takšno višino, da jih država ni mogla več prenašati. Boj proti brezposelnosti se je začel s tem, da so postali trusti še bolj »kapitalistični«. Vodstvo je smelo odpuščati nekvalificirane delavce. Tudi so se krediti zadrugam ostavili in so prišle zadruge v krizo. Zadrugištvo je pač institucija, ki se ne da čez noč inprovizirati. Treba je zato umevanja v narodu in potrebni so tudi dobri strokovnjaki, s katerimi ni Rusija v zadnjem času razpolagala v zadostnem številu.

Kljub vsem mizerijam pa je v gospodarskem razvoju povojne Rusije vendar ugotoviti znaten napredek. Ako nahajamo danes tam še vedno pomanjkanje, je treba pomisliti, da je vojna in revolucija zanesla velik preokret tudi v mentaliteto ruskih mas. Ruski proletariat ima danes mnogo večje zahteve po udobnosti in konsumu je zato vedno večji. Angleški strokovnjaki, ki so v zadnjem času proučevali gospodarske razmere v Rusiji, so priobčili v angleških listih o bodočem razvoju ruskih gospodarskih razmer prav optimistična poročila.

Občni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru.

Zadnjo nedeljo je imela Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru svoj redni občni zbor, ki se je vršil pod predsedstvom načelnika g. Bureša v magistratni posvetovalnici. Poleg delegatov posameznih obrtnih zadrug so bili navzoči tudi zastopniki oblasti in gospodarskih korporacij. Jedernatemu pozdravnemu nagovoru g. Bureša je sledil kratki govor mariborskega župana g. dr. Leskovarja, zastopnika Trgovske in obrtniške zbornice g. dr. Premnarja, častnega predsednika Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani g. Franchettija, zadrugnega nadzornika Založnika in načelnika mariborskega Obrtnega društva g. Kravosa.

Iza tajniškega poročila, ki ga je podal g. Stajeko, je razvidno, da je poleg znatnega števila tekočih poslov Zveza pokrenila tudi mnoge za obrtništvo važne korake in akcije. Po svojem delegatu g. Zadravcu se je udeležila več anket o načrtu novega obrtnega zakona, intervenirala je na merodajnih mestih za znižanje prispevkov za delavsko zavarova-

nje in za ustanovitev Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru. Intenzivno je Zveza sodelovala pri akciji za doseg obrtniških kreditov pri Narodni banki. Da dvigne strokovni nivo obrtništva, je predložila ministrstvu trgovine in industrije v odobritev pravila z določbo, da se uvede na zvezno področje obligatorna mojstrska preizkušnja; končna rešitev, ki ima pasti v Beogradu, še ni došla. Zveza je živahno sodelovala na požitvi Urada za pospeševanje obrta v Ljubljani ter je dela na to, da se ohrani sedanja podružnica v Celju. Intenzivno se dela na pripravi za vaje niško razstavo v Ljubljani, ki se je udeležijo vajenci iz cele Slovenije. Zveza je posvečala vso pozornost ustanovitvi »Gospodarskega sveta« ter je ponovno urgirala volitve v Trgovsko in obrtniško zbornico ter v Okrožni urad za zavarovanje delavcev. Z zadoščenjem je Zveza pozdravila odlikovanje veleaslužnega prvobornika štajerskega obrtništva g. Zadravca. Globoko mora obžalovati, ker

politične prilike še vedno onemogočajo konsolidacijo države in smotreno gospodarsko delo, kar povzroča pomanjkanje dela in občutno škoduje obrt in trgovino.

G. Kumere je v blagajniškem poročilu navajal, da so znašali v preložen letu dohodki 9741 Din, izdatki pa 1350 Din. Izdatki za tekoče leto so preračunjeni na okroglo 9000 Din. — G. delegat Zadravec k temu poročilu pripominja, da mnoge zadruge svojega prispevka niso redno plačevale. Ker je za preložen leto določeni letni prispevek po 10 Din člana zadel na odpor pri nekaterih zdrukah, ki ga smatrajo za previsokega, predlaga da se utreže zdruham, naj se določi za tekoče leto letni prispevek tako, da bo znašal od člana okroglo vsoto 3 Din. Zadruga, ki bi imele do 50 članov, bi plačale 150 Din, z do 75 člani 200 Din, s 76 do 100 člani 250 Din in z nad 100 člani 300 Din. Predlog je bil sprejet soglasno.

Zvezni načelnik g. Bureš se nato s toplimi besedami spominja zaslužnega staroste štajerskega obrtništva g. Ivana Rebeka iz Celja. V kratkih potezah očrta njegovo plodno, vstrajno in nesebično delovanje za prosep in napredek obrtniškega stanu. Poziva navzoče delegate, da izkažejo svojemu v stanovskem delu in boju osivelemu voditelju priznanje in hvaležnost vsaj s tem, da ga izvolijo za zveznega častnega predsednika. Med burnim odobravanjem je sledila nato soglasna izvolitev.

O obrtniških kreditih je poročal g. dr. Pretnar, ki je omenil potek akcije, posebno korake, ki jih je podvzela Trgovska in obrtniška zbornica ter povdaril zasluge, ki so si jih pri tem stekli voditelji našega obrtništva, med temi posebno gg. Zadravec, dr. Windischer in Franchetti. Pojasnil je pod kakšnimi pogoji more dobiti obrtnik ta kredit in omenil, da je v teku akcija za olajšanje pogojev, posebno glede garancije. Po sledeči debati, v katero so posegli med drugimi gg. Franchetti in Kravos, se je sprejel na predlog g. Zadraveca sklep, da Zveza na merodajnih mestih izposluje, da se odbor pri podeljevanju obrtniških kreditov pri Narodni banki izpolni pri vsaki oblasti z dvema zastopnikoma obrtništva, dalje da se radi pospešenja postopka ukine pot kreditne prošnje preko Trgovske in obrtniške zbornice.

G. Zadravec je nato poročal o nameravani ustanovitvi prostovoljne bolniške blagajne samostojnih mojstrov ter postavil nekatere izpremenjevalne predloge k osnutku, ki ga je izdelala Zveza obrtnih združenj v Ljubljani, o katerem je podal nekatera bistvena poročila g. Franchetti. Po daljši debati je bil nato z veliko večino sprejet predlog poročevalca v tem smislu, da Zveza akcijo toplo pozdravlja in jo hoče podpirati, a načrt pravil se ima izpremeniti v toliko, da bodo interesi štajerskega obrtništva ščiteni po principu paritete, da se naziva blagajna

»Bolniška blagajna samostojnih mojstrov za Slovenijo«, da bo zastopstvo v upravi paritetno in da se v slučaju razpusta deli po tem principu tudi premoženje. Zvezni odbor se pooblašča za podrobno redakcijo pravil v sporazumu z ljubljansko Zvezo.

Sledilo je poročilo istega referenta o davčnih in socialnih vprašanjih. Teme-ljito in razumljivo je očrtal občutnost in neznosnost davčnih bremen, ki se nalo-gajo obrtništvu, pokazal neskladnost do-hodninske lestvice napram predvojni dobi s praktičnimi vzgledi, opozarjal na različno višino hišnega davka v posa-meznih pokrajinah in končno ostro kri-tiziral krivičnost davka na poslovni pro-met, ker se ga mora plačevati tudi od izgube. Ob živahnem odobravanju je bil nato sprejet predlog poročevalca, da se dohodninska lestvica bere mesto v kro-nah v dinarjih, da se davčna stopa za hišnonajemni davek določi za vse po-krajine enako na 8%, davek na poslov-ni promet, ki ga občuti najkrivičnejše in najhujše ravno obrtništvo, pa sploh ukine.

Na podlagi izerpnega referata g. dele-gata Horvata iz Ljutomer se sklene, da ima biti po novem obrtnem zakonu pri-stop obrtnikov k zdruham in pristop zdru-g k zvezi obligatoren.

Važni so sklepi občnega zbora, da se uvedejo za združne tajnike posebni za-družni tečaji (predlagal g. Kumere), da se k predsedstvenim sejam Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani pritegne tudi 1 zastopnik obrtništva mariborske oblasti (predlagal g. Horvat), da se ob-javijo v Obrtnem Vestniku poročila o zveznih sejah (predlagal g. Dolžan) ter končno glede ustanovitve Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Mari-boru in plačilnih nalogov (predlagal g. Podkraški).

G. dr. Pretnar je dal končno še krat-ko pojasnilo glede ureditve delavnega časa v obrtnih obratih, ki naj bi znašal 10 ur. Pospravljalna dela vajencev, po-sebno onih, ki so na hrani in stanovanju pri mojstarih, naj bi se ne štela v predpi-sani delavni čas.

„Chartered accountant“.

(Nadaljevanje.)

3. Člani nadzorstvenega odbora ali uradniki družbe ne morejo biti nikdar imenovani stalnim revizorjem.

4. Prvi stalni revizorji družbe zamo-rejo biti določeni pred prvo zakonsko generalno skupščino po nadzorstvenem svetu. Ti revizorji morajo do prve letne generalne skupščine uradovati, ako niso bili odvezani teh dolžnosti že pred skle-pom prve generalne skupščine delničar-jev. V zadnjem slučaju se morajo v dotični generalni skupščini delničarjev določiti novi revizorji.

5. Nadzorstveni svet zamore vsako na-stalo izpremembo v revizijskem urado-vanju dopolniti. Med trajanjem nastale

izpremembe imajo ostali stalni revizorji nadaljevati svoje uradne dolžnosti.

§ 22. Odškodnino za stalne revizorje se določi od generalne skupščine družb. Od strani nadzorstvenega sveta se od-škodnina ne more določiti onim stalnim revizorjem, ki so bili določeni kot re-vizorji pred prvo generalno skupščino in namestniku odstopajočega revizorja.

§ 23. Vsak stalni revizor družbe ima vsak čas pravico upogleda v knjige, obračune in pomožne listine in je upra-vičen od članov nadzorstvenega sveta in uradništva družbe zahtevati vsa pojasni-la, ki so važna za upravljanje dolžnosti stalnega revizorja. Ob zaključku leta po-trdijo stalni revizorji, ako je bilo vsem tem njihovim željam ustrezno ali ne. O vseh pregledanih obračunih in o vsaki za časa njihovega uradovanja generalni skupščini predloženi bilanci morajo po-dati poročilo. V vsakem takem sporo-čilu morajo navajati, ako je po njih-o-vem mnenju bilanca, na katero se po-ročilo nanaša, tako primerno sestavlje-na, da podaja resnično in pravilno sliko o stanju družbe. To sporočilo se na ge-neralni skupščini družbe prebere.

Na podlagi § 7. Companies Act. l. 1879 je postala stalna revizija za vse novo ustanovljene delniške družbe obvezna. Obstoja tudi še posebej izborne za-konske instrukcije za izvrševanje revizij.

Potom stalnih revizij se zaščiti del-ničarji in upniki delniških družb proti nerednostim in nepravilnim vodstvom nadzorstvenega sveta in ravnateljstva. Accountantu seveda ne pristaja pravica upeljavati nikakih mer, nego le sporo-čati o nedostatkih. Njegova prva naloga je, da pokaže le resnično finančno stanje za časa revizije, vsled česar se zahteva od njega ne samo splošen upogled v knjige, nego tudi, da se prepriča, ako so vključbe pravilne, na čemur se potre-buje mnogo časa in izvežbanosti.

Za škodo, ki nastane družbam vsled zanemarjanja dolžnosti, so accountantje odgovorni in jo morajo nadomestiti po § 38. Companies Act. iz l. 1900.

Prvo združenje accountantov se je stvorilo l. 1870 v Liverpoolu. Naslednja leta pa najdemo že tudi v drugih mestih enaka združenja. L. 1880 pa so se vsa do tedaj obstoječa združenja inkorpo-rirala v družbeni centrali »Institute of Chartered Accountants in England and Wales« v Londonu. V istem letu so se izdala tudi posebno stroga zakonska do-ločila, ki osiguravajo njihov ugled in sta-lišče. Od tu dalje igra ta institucija v angleškem svetu izredno važno vlogo.

Glavni institut v Londonu obstoja iz 7 komitejev, in sicer: za sprejem, izpite, upravljanje, disciplinarne zadeve, biblio-teka in publikacije, zakoni in splošne zadeve.

Ta institucija je razvijala in pospeše-vala delovanje accountantov po vseh ko-lonijah in dominijonih od Kanade in Afrike do avstralskih otokov Tasmanije in Nove Zelandije, v obče povsod, kjer se nahaja le nekoliko angleške trgovine

in industrije izven ožje domovine. Lahko rečemo, da držijo accountantje Anglijo v svetu na prvem mestu v gospodarstvu.

Slične institucije po angleškem siste-mu imajo še Združene ameriške države, dalje v Evropi Nizozemska, Belgija, Francija in Italija. V Nemčiji in Avstriji se bavijo z načrti, uvesti to institucijo oziroma prevesti dosedanje organizacije »Treuhänder«, po angleškem vzorcu. Nemčija in Avstrija sta uvedli zakon-skim potom sicer obvezno dolžnost re-vizije pri delniških družbah in zdru-gah, ki pa se izvršava običajno od nad-zorstvenega sveta.

Te vrste revizije se še daleko ne dajo primerjati z uspehi in točnostjo, s katero se vršijo revizije po accountantih, ker angleški sistem ne dopušča uradnikom, nadzorstvenemu svetu ali ravnateljstvu izvrševati stalno revizijo v lastnem za-vodu.

Naj še omenim, da se na Angleškem podpira accountante in njihov naraščaj z mnogobrojnimi strokovnimi časopisi in ogromno tozadevno literaturo.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Visoka trgovska šola. Na inicijativo g. ministra za prosveto se odpravi tudi v Beogradu v doglednem času visoka tr-govska šola. V tem smislu je že stavljen predlog, da se sprejmejo v dvanajstin-ski zakon primerne odredbe in potre-ben kredit, da se bo mogla šola otvoriti proti koncu tekočega leta. Za našo državo bo ta šola značila ogromen napre-dek, ker bo omogočila dijakom iz pre-cejšnjega teritorija naše kraljevine, da dovrše svoje študije doma, vsled česar bi se posvetilo študijem na visoki trgo-vski šoli veliko več dijakov iz Srbije in Vojvodine, nego dosedaj, ko so morali študirati ali v Zagrebu ali pa v inozem-stvu. Visoka trgovska šola bo enakovred-na vseučilišču. Študij bo trajal štiri leta, kakor na sličnih šolah v inozemstvu.

Obče uzance za Ljubljansko borzo. Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti št. 26 priobčuje obče uzance ljubljanske borze za blago in vrednote za trgovanje v vrednotami.

Poravnave in konkurzi na Dunaju. V mesecu februarju je število poravnav na Dunaju znašalo 314 napram 345 poravnavam v mesecu januarju. Konkurzov je bilo v mesecu februarju 64 napram 53 v mesecu januarju.

Število konkurzov v Nemčiji. Porast števila konkurzov v Nemčiji, ki se je začel v mesecu januarju, se v mesecu februarju ni nadaljeval. Meseca februarja je bilo napovedanih 701 konkurzov, na-pram 737 v januarju in 593 v decembru.

Českoslovaški transporti, namenjeni v Rusijo. Kakor poročajo »Prager Tag-blatt« iz Varšave, tranzitira sedaj vsak dan po poljskih železnicah 250 vagonov českoslovaškega blaga, ki je namenjen v Rusijo. Transporti vsebujejo zlasti sladkor, stroje, manufakturo in steklo.

LISTEK.

Herbert N. Casson:

Dvanajst tipov.

Dvanajsti tip:

KUPITE SAMO OSNOVNE AKCIJE
NAJBOLJŠIH DRUŽB OB NEUGOD-
NEM POTEKU NJIHOVEGA POSLO-
VANJA!

(Konec.)

Ravno tako bi se moglo reči. Vsi daleč stran od Hyde Park Cornera! (Hyde Park Corner je eno najbolj prometnih križišč v Londonu), ker tu je prostor smrti. V preteklem letu je bilo tu devet ljudi povoženih in usmrčenih.

Resnično! Borza ima, kakor Hyde Park Corner, svoje nevernosti in svo-je nesreče. Zdravilno sredstvo pa ni v razdejanju, temveč zdravilno sred-stvo je v tem, da je človek kolikor mogoče previden in da ne pusti blizu otrok in slabih.

Na svetu so kraji, ki so pridržani močnim, katerih naj se slabši ogiba-jo. En tak kraj je borza.

Borza je trg in nič več in manj.

Je kraj, kjer se morejo kupiti in prodati brez drugega vrednostni pa-pirji.

Na londonski borzi je pripuščenih 6000 vrednostnih papirjev za nakup in prodajo.

Borza pa je še več ko trg. Ona je barometer za trgovino in promet. Vsak podjetnik bi jo moral študirati in biti naročen na finančni dnevnik.

Potom borze pove javnost svoje mnenje. Borza pove znake dobe. Vse novice sprejme kot prva. Vedno v prvih vrstah. Gleda naprej.

Borzne cene ne predstavljajo no-bene vrednosti. One so le izraz trenutnih razpoloženj in izgledov. Z nji-mi so povedane naide in bojzani naj-pametnejših finančnikov.

Noben posameznik ni pametnejši od borze. Noben posameznik ni močnejši od nje.

Noben posameznik ne more umet-no postavljati cen, kakor to trde ro-manopisci o borznih ljudeh. Tu in tam sicer poskuša kak špekulant, ka-teremu je zrasel greben, žonglirati s cenami. Zrelo trga se tedaj odpre in ga požre.

Borzne cene se gibljejo večno gori in doli — večno gori in doli. Vsi do-godki in vse ideje sveta uplivajo na nje: žetev, vreme, stavke, vojne, vo-litve, obrestne mere bank, proračuni. Vse goni cene gori in doli.

Na cene uplivajo dejstva in domiš-

ljije, bojzani in govorce, želje in raz-burjenja.

Leta 1922 so se dvignile cene vseh osnovnih delnic na londonski borzi od 278,432.377 funtov šterlingov na 388,286.961 funtov šterlingov.

Narastek cene je znašal torej pre-ko 107,000.000 funtov šterlingov. Ves ta znesek so zaslužili ljudje, ki so bi-li dovolj pametni, da so zaupali na-šemu industrijskemu sistemu.

Ti nekaterniki, ki so se upali tve-gati, da so leta 1921 kupili mesto voj-nih posojil (na Angleškem se vojna posojila sigurno izplačujejo) in za-stavnih listin osnovne delnice, so za-slужili v enem samem letu poleg divi-dend še 107,000.000 funtov šterlin-gov.

Denar se torej zasluži, če se pazi na nasprotje med trenutno ceno del-nice in njeno dejansko vrednostjo.

Najuspešnejši spekulanti so oni, ki so napram javnemu mnenju najbolj ravnodušni in ki najbolj poznajo de-jansko vrednost delnice.

Da boste mogli dvanajsti tip s prid-om uporabiti, vam predlagam:

1. Izberite si petnajst ali dvajset vrednostnih papirjev.

2. Izberite si one, ki so vam koli-kor toliko znani.

3. Izberite si predvsem take, ki so izdani v mestu, v katerem živite.

4. Izberite samo vrednostne papir-je, katere se na borzi često prodaja in kupuje.

5. Izberite si vrednostne papirje, ki so najmanj že pet let na trgu.

6. Izberite si vrednostne papirje tvrdki, ki so dobro upravljane in ki so splošno poznane kot dobre.

7. Izberite si vrednostne papirje od najmanjše tucatne raznih trgovskih pa-nog.

8. Izberite si domače in ne ekso-tične papirje.

Kakor hitro ste si izbrali, potem pričnite opazovati gibanje cen.

Kakor hitro nastane v enem od vas izbranih trgovinskih panog poslovni zastoj, potem boste opazili, da prične-jo padati osnovne delnice od vas iz-branega podjetja.

Tedaj dajte nalog, da se te za vas kupijo in obenem nalog, da se jih pri 25 odstotnem povišku proda.

In potem pozabite na vso stvar, dokler vas mešetar ali bankir ne ob-vesti, da je prodal delnice.

Ta metoda je tako zelo blizu siste-mu znanstvene, sigurne in avtomatič-ne špekulacije, kolikor je to sploh mogoče.

Če ima kdo boljši nasvet, potem ga naj izvaja. Ta tu je plod dvaset-letne lastne izkušnje. S tem ga nu-dim svojim prijateljem.

Konec poravnalnega postopanja. Poravnalno postopanje Josipa Puncerja, trgovca v Laškem, se je končalo s poravnavo.

Dobava riža in makaron. V pisarni 16. artiljerijskega polka v Ljubljani se bo vršila dne 18. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 1500 kg riža in 200 kg makaron. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni Trgovske in obrt. zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Trgovski sporazum med Španijo in Avstrijo. Z dnem 16. februarja t. l. je stopil v veljavo trgovski sporazum med Avstrijo in Španijo. Med najvažnejšimi določbami je omeniti, da se ukine pri uvozu avstrijskega blaga v Španijo 80-odstotni valutni nadavek, ki ga je dosedaj pobirala Španija. Obe državi sta uvedli za celo vrsto predmetov znižane uvozne carine.

Trgovski sporazumi med Nemčijo in Poljsko. Ob priliki trgovskih pogajanj med Nemčijo in Poljsko so se začela tudi v Berlinu pogajanja za sklenitev veterinarskih, železniških in tranzitnih konvencij med obema državama.

Otvoritev pisarne. Dr. Emil Gaj je otvoril v Ljubljani, Beethovnova ulica 15, javno-agencijsko in gospodarsko pisarno. Ker je služboval dolgo vrsto let v politični upravi in nato tudi daljšo dobo v bančni stroki, poseduje znanje in izkušnja, ki ga posebno usposablja za vodstvo take pisarne. Opozarjamo na njegov današnji oglas!

Industrija.

Državne nabave in domača produkcija. Naša Trgovska in obrtniška zbornica je naslovila na ministra financ in ministra trgovine in industrije široko utemeljeno vlogo s prošnjo, da se z ozirom na kritičen položaj naše domače industrije oddajo dobave za državne ustanove in zavode kakor tudi za vojno in mornarico po možnosti tuzemskim podjetjem ter da se uporaba zakona o osvoboditvi državnih oblasti od plačanja uvozne carine, ki je bil objavljen v »Službenih Novinah« dne 6. aprila 1922, št. 77, omeji le na one predmete, ki jih v tuzemstvu ni dobiti. S tem zakonom se daje inozemskim dobaviteljem izgleda na osvoboditev od plačanja že itak nizke uvozne carine in se jim nudi možnost, da stavijo znatno nižje ponudne cene ter jim nato dotična nabava pripade, dočim bi jim pri plačanju carine nikakor ne bi bilo mogoče staviti toliko nižjih ponudnih cen, da bi jim dobava pripadla. Vpoštevanje je treba, da mora naša domača industrija na drugi strani tudi pri surovinah in obratnem materialu, ki ga uvažajo za izvršitev dobav za državne ustanove, za vojaštvo in mornarico, plačati polno uvozno carino in jih plačati dražje, ker jih dobi po večini šele iz druge roke in je že radi tega v neugodnejšem položaju napram inozemski konkurenci, ki dobiva surovine in obratna ter pomožna sredstva v lastni državi direktno iz tovarnen pod mnogo ugodnejšimi pogoji in cenami. — Stalno nazadovanje produkcije domače industrije ter vedno večje redukcije naših tovarniških obratov so eklatanten dokaz krize v naši industriji. Vsa zaščita, ki jo nudi uvozna carina, postane iluzorna in teoretična, ako se v odločilnem momentu pri važnih nabavah za državne oblasti oddajo naročila inozemskim tvrdkam ter se dotično dobavo osvobodijo od plačanja uvozne carine. Z ozirom na rastočo nezaposlenost smatramo, da je naloga državne oblasti, da podpira zaposlitev domačih podjetij s tem, da se pri oddaji državnih dobav vpoštevajo prvenstveno tuzemska podjetja.

Rumunska produkcija surovega olja. Na podlagi statističnih podatkov je ugotovljeno, da se je v Rumuniji v letu 1924 produciralo 1.850.000 ton surovega mineralnega olja. To pomeni 22% porast produkcije v letošnjem letu napram oni v letu 1923.

Gradnja angleških ladij v Hamburgu. Neka angleška paroplovna družba je naročila pri neki hamburški tvrdki pet ladij. Nemške ponudbe so bile kar za 300.000 šterlingov nižje od najnižje ponudbe od vseh, ki so došle od angleških ladjedelnic. Nobena izmed teh se ni mogla obvezati, da izroči ladje tekom 14 mesecev, medtem ko so se Nemci obvezali izročiti prvo ladjo v 10 mesecih in drugo v 12 mesecih. Listi razlagajo, da je treba iskati vzrok te nemške konkurence v nizkih mezdah in primernejših delovnih sredstvih. Medtem je v angleških ladjedelnicah 70% brezposelnih.

Denarstvo.

Spremembe v poslovanju poštne hranilnice. Kakor sporočajo iz Beograda, je inšpekcija čekovnih uradov v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu končana. Ravnatelj poštne hranilnice dr. Nedeljković se je vrnil s člani nadzorstvenega sveta v Beograd. Kot rezultat te inšpekcije je pričakovati važnih sprememb v organizaciji delovanja Poštne hranilnice. Glavno besedo in kontrolo nad poslovanjem čekovnih uradov dobi Poštna hranilnica v Beogradu.

Dobiček zavoda Banco de Roma. Upravni svet bančnega zavoda Banco de Roma je sklenil, da se razdeli 10 milijonov lir med delničarje (5% na delnico) na podlagi bilance za poslovno leto 1924.

Davki in takse.

Točilec pijače na drobno ne potrebuje kontrolnega lista. Po čl. 39. trošarinskega pravilnika morajo imeti vsi prodajalci trošarinskih predmetov »kontrolni list« in ga hraniti, da povodom opravljanja službe organ finančne kontrole vpiše vanj rezultat kontrole. Na podlagi tega določila so izdala finančna oblastva kontrolne liste tudi točilcem pijače na drobno, kar ni bilo potrebno, ker vo-

dijo točilec pijače na drobno druge knjige, v katere se vpisuje rezultat izvršene kontrole. Ker se kontrolni listi izdajajo edino za to, da v njih zabeležijo poslovanje finančne kontrole pri podajalcih trošarinskih predmetov in ker vodijo točilec pijače o nabavljenih in prodanih količinah alkoholnih pijač posebne registre, je nepotrebno, da bi se jim izdajali še posebni kontrolni listi. Zaradi tega je generalna direkcija posrednih davkov z razpisom z dne 30. decembra 1924 št. 67.433 določila: 1. da se točilcem pijače na drobno ne izdajajo kontrolni listi, ampak da se pri njih vpisuje rezultat izvršene kontrole v register, katerega ti točilec vodijo; 2. da se kontrolni listi izdajajo samo onim točilcem pijače, ki ne vodijo registra, to je točilcem vina in piva; 3. da se točilcem pijače, ki vodijo register, odvzamejo kontrolni listi.

TROŠARINSKI PREMOG, DRVA, KOKOŠI, ANGLEŠKI PREMOG, SLEZIJSKE BRIKETE dobavlja „ILIRIJA“, Ljubljana KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 230
Plaćilo tudi na obroke!

Carina.

Prednostne carine in Avstrija. Avstrijski zvezni kancler dr. Ramek je te dni izjavil dopisniku nekega veleuglednega angleškega časopisa, da razprav o prednostnih carinah za Avstrijo v javnosti ni sprožila Avstrija, ampak angleško časopisje. Pri tem je imelo brez dvoma dober namen, katerega pa ni doseglo, kajti od mnogih strani se je čulo predbacivanje, da je diskusijo povzročila Avstrija sama, da na ta način odvrne pozornost Zveze narodov, da nekaj točk ženevskega sporazuma še ni izvršila. Dr. Ramek odločno zanika, da bi se Avstrija sploh do sedaj še bavila s problemom prednostnih carin.

Razno.

Sprememba projekta stanovanjskega zakona. Kakor poročajo listi, se je vršila dne 12. marca v Beogradu seja ministrov pravnikov, kateri je predsedoval minister za socialno politiko Djurečić in ki je izključno veljala razpravi o načrtu stanovanjskega zakona. Ob otvoritvi seja je minister Djurečić izjavil, da je njegov zakonski načrt le osnova za debato in da sprejme vsako izpremembo, ki jo smatra ministrski svet za potrebno, nakar je seje prešla v podrobno razpravljanje. V členu 2. je bila črtana določba, da so lokali in poslovni prostori izvzeti od vsake zaščite. Sprejeto je bilo naziranje, da je treba ščititi gospodarsko življenje, ki ne prenese stresljajev. Ne izgleda, da bi mogel biti sprejet zakon pred 15. aprilom in razun tega velja za Beograd 6 mesečni odpovedni rok. Zelo verjetno je, da bo za poslovne prostore določen enoletni odpovedni rok. Ako se višina najemnine ne bo dala doseči sporazumno med obema strankama, jo bo nemara določilo stanovanjsko sodišče. V členu 7. je bila črtana določba, da odloča stanovanjsko sodišče o morebitni zamenjavi stanovanj, če treba tudi proti volji hišnega lastnika, ako se najemnik z njim ne more sporazumeti. Živahna je bila debata o podnajemu. Omejitve glede podnajema se bodo nanašale le na osebe, ki imajo po stanovanjskem zakonu posebno zaščito. Ako se gospodar in najemnik ne moreta zediniti glede podnajemnine, razsoja o njej stanovanjsko so-

dišče. O tej stvari pa se še ni sprejelo nobene definitivne odločitve. Sprejet je bil predlog, da stanovanja, ki imajo več kot štiri efektivne sobe ne uživajo zaščite. V členu 17. je črtana določba, da mora najti prestavljeni uradnik tekom treh mesecev stanovanje v novem kraju. Na seja dne 13. t. m. se je debata nadaljevala in končala. Na tej seja se je sklenilo, da spori med hišnim lastnikom in nezaščitenimi najemniki spadajo predredna sodišča, spore, ki izhajajo iz stanovanjskega zakona samega, naj bi reševalo posebno stanovanjsko sodišče. Končna odločitev še ni padla, ker so bila razna mnenja o tem ali naj bi bilo samo eno tako sodišče ali šest sodišč v glavnih mestih. Dalje je bilo sklenjeno, da minister za socialno politiko postavi posebno komisijo glede državne akcije za zgradbo cenjenih stanovanj. Vprašanje poslovnih lokalov naj reši ministrski svet, ker sta bila stavljeni dva konkretna predloga, da se za odpoved poslovnih lokalov določi rok enega leta, oziroma da taki lokali postanejo svobodni od 1. oktobra 1925 dalje. Končno je bilo razveljavljeno pooblastilo ministrskega sveta, da sme po 1. maju 1927 podaljšati veljavnost stanovanjskega zakona. Na podlagi storjenih sklepov bo minister za socialno politiko pripravil projekt, o katerem bo ministrski svet sklepal najbrže že drugi teden.

Konferenca o zaščiti inozemskih delavcev. Te dni se bo vršila v Firenzi mednarodna konferenca o zaščiti inozemskih delavcev. Glede tega vprašanja se bo na tej konferenci sklenila tudi po-

sebna mednarodna konvencija. Kot delegat naše države bo prisostvoval tej konferenci g. dr. Kuželj, načelnik oddelka za zaščito delavcev, ministrstvo za socialno politiko, ki je že odpotoval v Firenzo.

Dogovor o opiju. Jugoslovanski poslanik v Bernu Milutin Jovanović je obvestil vlado, da je 9. t. m. v seji narodov podpisana konvencija o proizvodnji opija. Sprejet je bil predlog jugoslovanskega delegata, da se v Jugoslaviji produkcija opija ne sme znižati, ker je ta produkcija za Jugoslavijo važen izvozni produkt.

Pogajanja uprave monopolov za sklenitev novega posojila. Po vestih, ki prihajajo iz Beograda, se uprava monopolov pogaja z nekaterimi skupinami za sklenitev novega posojila, ki bi bilo večje od onega že prej sklenjenega in po možnosti na drugi bazi. Kakor je znano, se je lansko leto sklenilo posojilo v iznosu 300.000 funtov na 6 mesecev, a sedaj se pogaja glede posojila v iznosu 2 milijonov funtov. Denar bi uprava monopolov uporabila za izplačanje tobaka producentom.

Razdelitev dohodkov državne razredne loterije. Na predlog ministrstva trgovine in industrije je ministrski svet sklenil razdeliti čisti dobiček od zadnje državne loterije. Dobiček je razdeljen večinoma med siromašne obrtnike in sicer po 5000 Din na osebo. Glavna kontrola je odobrila to razdelitev.

Beograjski borzni promet v letu 1924. Skupni devizni promet na beograjski borzi je znašal v letu 1924 okroglo 3.46 milijard Din ali za okroglo 836 milijonov več kakor v letu 1923. Od tega odpade na devize: London 8 milijonov funtov (626.6 milijonov Din), Švica 41.5 milijonov švicarskih frankov (586.6 milijonov Din), Praga 179 milijonov Kč (4 do 10 milijonov Din), Italija 118.6 milijonov lir (403.1 milijone Din), Newyork 4.9 milijonov dolarjev (368.1 milijonov Din), Dunaj 214 milijard Ka (239.9 milijonov Din), Pariz 39.8 milijonov frankov (158.5 milijonov Din), Solun 60.5 milijonov draham (82.2 milijonov Din), Bukarešta 89 milijonov lejev (30.4 milijonov Din) in Amsterdam 818 tisoč holandskih goldinarjev (23.9 milijonov dinarjev).

555 milijonov frankov prihrankov na podlagi redukcij državnih uradnikov. Finančna komisija senata proučuje proračune, ki jih je odobrila poslanska zbornica. Iz dosedaj pregledanih proračunov je razvidno, da je prihranila država na podlagi poslednjih redukcij državnih nastavljenecv vsoto 555 milijonov frankov.

Gospodarski položaj Avstrije. Na razpravi sveta Društva narodov se je dne 10. t. m. razpravljalo v sledečih vprašanjih: 1. Delovanje avtonomnega urada za podpiranje grških beguncev; 2. Dela gospodarskega odbora; 3. Obnova Avstrije. Francoski zastopnik Briand je k prvi točki predložil od sveta odobreno resolucijo, s katero se jemlje na znanje poročilo o poslovanju urada za grške begunce. Na kar se je zastopnik Grčije zahvalil v imenu svoje vlade, grškega naroda in grških beguncev za pomoč, ki jo je Društvo narodov zadalo za to akcijo obnove. Nato je belgijski zastopnik poročal o delih gospodarskega odbora, nakar je prišlo na vrsto vprašanje obnove Avstrije, pri čemer je predsednik opozoril avstrijskega delegata na ono mesto poročila finančnega odbora, iz katerega izhaja, da niso bile še izvršene, nekatere določbe dogovora za obnovo Avstrije. Zunanji minister Českoslovaške Beneš je omenil trgovinsko konvencijo, ki je bila nedavno sklenjena med Avstrijo in Českoslovaško ter je ugotovil, da predstavlja ta konvencija nov korak naprej proti definitivni finančni obnovi Avstrije. Slednjič je zastopnik Italije opisal delo, ki ga je Italija izvršila za rešitev gospodarskih problemov Avstrije in je priporočal svetu, da naj podpira akcijo gospodarskega odbora za odpravo omejitve uvoza in izvoza, katero je začela italijanska delegacija na lanskem obnem zboru Društva narodov. Avstrijski delegat se je zahvalil italijanskemu in českoslovaškemu zastopniku za njiju izjave ter je razložil načelo, da odvisi gospodarska ozdravitev v veliki meri od politike drugih držav glede olajšav mednarodne trgovine.

Belgija bo kmalu končala obnovo porušeni okoliščini. Belgijski minister narodnega gospodarstva je na vprašanje v senatu, glede napredovanja restavracijskih del v pokrajinah, porušeni od vojne, odgovoril je, da je, kolikor se to tiče javnih poslopij, od 1300 porušeni poslopij za zgraditi še samo 69 in od 100 tisoč porušeni zasebnih poslopij bo za zgraditi samo 2500. Urad za porušene pokrajine bo v kratkem času likvidiral svoja dela.

Ljubljanska borza.

Petek, dne 13. marca.

Blago: Trami suhi, merkantilno tesani, 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, 13/19, 16/19, 16/21, 19/24, 21/26 in 24/29 cm, feo Postojna 20 vag. den. 370, bl. 370, zaklj. 370, trami, leto merkantilno tesani, suhi, asortirani, od 4/5—12 m dolž., od 16/29—24/29 cm, feo Postojna tranz. 50 vag. den. 382, bl. 382, zaklj. 382, hrastovi frizi, od 4—9, od 25—60, I. in II. vrsta, feo Postojna den. 1380, deske, 20 mm, 30 mm, media 24, feo Postojna den. 575, pšenica sremska, par. Ljubljana bl. 490, pšenica medjimurska, par Ljubljana bl. 475, odpadki pšenice, par Ljubljana bl. 325, otrobi pšenični, drobnji, 1/4 pap. 1/2 juta vreče, feo Ljubljana bl. 205,

koruza nova, prompt, feo sremska postaja bl. 182.50, koruza nova, april, maj, junij, feo Postojna tranz. bl. 260, koruza defektna, v jutastih vrečah, feo Postojna tranz. den. 177, oves makedonski, feo Ljubljana bl. 340, ajda siva, feo štaj. postaja bl. 290, ajda siva, feo medjimurska postaja bl. 325, ajda siva graščin., feo medjimurska postaja bl. 337.50, laneno seme, zimsko, feo Ljubljana den. 700, bučne peške, rešetane, feo hrvatska postaja bl. 500, bučne peške, rešetane, feo, Rijeka neocar. bl. 525, krompir rdečkast, feo štaj. postaja bl. 165, krompir beli, feo štaj. postaja bl. 140, krompir rumeni, feo štaj. postaja bl. 130, čebula, feo štajerska postaja bl. 360.

Vrednote: 7% investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 65, bl. 67 1/2, 4% Kranjsko dež. posojilo iz leta 1888 bl. 22 1/2, 4% Kranjsko deželno melioracijsko posojilo iz leta 1911 bl. 22 1/2, 4% Kranjsko dež. posojilo iz leta 1917 bl. 22 1/2, Celjska posojilnica d. d., Celje den. 210, bl. 210, zaklj. 210, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana den. 235, Merkantilna banka, Kočevje den. 105, bl. 105, zaklj. 105, Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana dne. 190, bl. 200, Strojne tov. in livarne d. d., Ljubljana bl. 135, Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 100, bl. 112, »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 275, bl. 285.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Tržna poročila.

Dunajska borza za kmetijske produkte. (11. t. m.) Prekomorski žitni trg so zopet čvrstješi. Kljub temu na dunajskem trgu razpoloženo za nakupovanje ni oživelo. Radi neprestanega valovanja cen v Ameriki vobče vlada tu precejšnja nesigurnost. Notirajo v šilingih za 100 kg vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 55.50—56.50, madžarska s Potisja 60.50—61.50, jugoslovenska nominalno 59—60, Rosafé 60—60.50; rž: 49—50; ječmen: domači 49—54; turščica: 23.50—29.50; oves: 40—41; pšenična moka: »0«, domača 92—94, madžarska 89—94, jugoslovenska 88—91 šilingov.

Porast v cenah za steklarske izdelke. Ene iz glavnih strokov češkoslovaške industrije, ki izvažajo svoje izdelke v države cele Evrope je steklarska industrija. Iz Prage prihajajo sedaj vesti, da hočejo tovarne stekla obnoviti prejšnji kartel, ki je že obstajal med njimi pred nekimi leti. Bati se je, da bo obnovev kartela imela za posledico rapiden občuten porast steklarskih izdelkov.

Dobava, prodaja.

Dobave. Direkcija pomorskega saobračaja v Splitu sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave strojev za obdelovanje lesa. — Pri intendanci Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 18. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave mesa za ljubljansko garnizijo, dne 24. marca t. l. pa glede dobave 280.000 kg pše. krušne moke (tipa 80%). Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 24. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave sanitetskega materiala. — Dne 28. marca t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave posteljnega perila, blazin itd.; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave obročev. — Dne 6. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave tiskarskih strojev. — Dne 8. aprila t. l. pri odeljenju za mornarico v Zemunu glede dobave 100.000 kg pšenične moke št. 6 tipa novosadske borze. — Dne 10. aprila t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave 50.000 kg čistega bencina; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave lesnih držajev itd.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Javna agencija in gospodarska pisarna

Dr. EMIL GAJ

prevzema pravno zastopstvo v zadevah javne uprave (obrnih, industrijskih, domovinskih, davčnih itd.) ter posreduje zlasti pri nakupu in prodaji nepremičnin, pri poravnava insolventnih trgovcev in obrtnikov, pri dajanju posojil in izvršuje inkaso terjatev

Ljubljana, Beethovnova ulica šte. 15

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

K. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mesni trg št. 6.

Kreditne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in esije terjatev.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode
Točna
in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

ESENCI

za rum, konjak, likerje in žganje

Ekstrakti in arome
za nealkoholne pijače vseh vrst

Koncentrirani sadni
eteri za aromatiziranje
kanditov in sladčič

PRAVI MALINOVEC

Sadni grog (Punsch)

= Limonov sok =

priporoča:

Srečko Potnik in drug
Ljubljana, Metelkova ul. 13

!! Zahtevajte cenike !!

TISKARNA „MERKUR“

Trg.-ind. d. d.

LJUBLJANA

Simon Orogričeva ulica
št. 15

Tiska časopise, posetnice, knjige, brošure, letake, cenike, pravila, lepake, vse trgovske in uradne tiskovine itd. v eni in v več barvah

Lastna knjižarnica

Telefon št. 532

Račun po pošl. ček. navedi št. 13.100

Josip Petelinc, Ljubljana

Na veliko! (blizu Prešernovega spomenika) ob vodi Na malo!

Priporoča potrebščine za življenje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, lepše robe, ščetke, rezance, toaletno blago. Telefon 913

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA

Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge

vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,
otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ječpreni, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.

Telefon št. 449.

Brzjavlj: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a

znamka

Gritzner in Adler

za rodbno, obrt. in industrijo

Ljubljana

Pouk v vazenju brozulec. Večletna garancija

Delavnica za popravila

Na voljo Telefon 913 Na mal

OGLASI

v

„Trgovskem listu“

IMAJO USPEH

Tvrdba

IVAN PERDAN

nasledniki

v Ljubljani

Glavna zaloga Ciril,
Metodovih vžigalic.

Veletrgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga na debelo in na drobno po najnižjih dnevnih cenah.

Zahtevajte cenike!